

แบบรายงาน

นวัตกรรมสร้างสรรค์คนดี

(สำหรับครู)

ประจำปีงบประมาณ 2569

เรื่อง

ดอกบุญเบ่งบาน สร้างงาน สร้างอาชีพ โดยใช้ BLOOM Model ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

นายสรารุท ไชยมูล
ตำแหน่ง ครูผู้ช่วย

โรงเรียนอนุบาลบางละมุง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

เอกสารฉบับนี้ได้จัดทำขึ้นเพื่อเสนอการพิจารณาส่งเสริมและคัดเลือกนวัตกรรมสร้างสรรค์คนดี “โครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.” ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๙ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ในสังกัด ได้ใช้ความรู้ ความสามารถในการออกแบบและสร้าง นวัตกรรมการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ

ขอขอบคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ได้ชี้แนะแนวทางการดำเนินงานด้านต่าง ๆ จนสำเร็จขึ้นได้ ด้วยดี ผู้จัดทำจึงขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้เป็นอย่างสูง

สรารุช ไชยมูล

ตำแหน่ง ครูโรงเรียนอนุบาลบางละมุง

สารบัญ

เนื้อหา	หน้า
คำนำ.....	ข
สารบัญ.....	ค
แบบรายงานนวัตกรรมสร้างสรรค์คนดี.....	๑
“โครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.” ประจำปีการศึกษา พ.ศ.๒๕๖๘.....	
๑. ความสำคัญของผลงานนวัตกรรมที่นำเสนอ.....	๑
๑.๑ ความเป็นมาและสภาพของปัญหา.....	๑
๑.๒ แนวคิดหลักการสำคัญที่เกี่ยวข้องกับผลงานหรือนวัตกรรม.....	๒
๒. จุดประสงค์และเป้าหมายของผลงานนวัตกรรม.....	๔
๒.๑ จุดประสงค์.....	๕
๒.๒ เป้าหมายเชิงปริมาณ.....	๔
๒.๓ เป้าหมายเชิงคุณภาพ.....	๔
๒.๔ ประชากร/กลุ่มเป้าหมาย.....	๕
๒.๕ ระยะเวลาดำเนินการ.....	๕
๓. จุดเด่นนวัตกรรม.....	๕
๔. กระบวนการผลิตผลงาน หรือขั้นตอนการดำเนินงาน.....	๖
๕. ผลการดำเนินการ/ผลสัมฤทธิ์/ประโยชน์ที่ได้รับ.....	๑๔
๖. ปัจจัยความสำเร็จ.....	๑๖
๗. บทเรียนที่ได้รับ (Lesson Learned)	๑๗
๘. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ.....	๑๗
๘.๑ การเผยแพร่.....	๑๗
๘.๒ รางวัลที่ได้รับ.....	๑๘
๙. เจ็อนไขความสำเร็จ.....	๒๐
บรรณานุกรม.....	๒๑
ภาคผนวก.....	๒๒

เอกสารประกอบการพิจารณาส่งเสริมและคัดเลือกนวัตกรรมสร้างสรรค์คนดี (สำหรับครู)
“โครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.”
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ชื่อผลงาน : ดอกบุญเป่งบาน สร้างงาน สร้างอาชีพ โดยใช้ BLOOM Model ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ ๒/๑

สอดคล้องกับคุณลักษณะ

- ความพอเพียง
 ความกตัญญู
 ความซื่อสัตย์สุจริต
 ความรับผิดชอบ
 อุทิศการณืคุณธรรม
 คุณธรรมอัตลักษณ์ (โปรดระบุ).....

ชื่อผู้พัฒนานวัตกรรม..... นายสรายุทธ ไชยมูล.....

โรงเรียน/หน่วยงาน..... โรงเรียนอนุบาลบางละมุง.....

สังกัด..... สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๓.....

โทรศัพท์..... ๐๓๘-๒๔๐๘๗๐..... โทรสาร..... ๐๓๘-๒๔๐๘๗๐.....

E- mail..... sarauts๙๒@gmail.com..... โทรศัพท์เคลื่อนที่..... ๐๘๐-๕๘๕๐๑๖๖.....

รายละเอียดการนำเสนอนวัตกรรม

๑. ความสำคัญของผลงานนวัตกรรม

๑.๑ ความเป็นมาและสภาพของปัญหา

การจัดการศึกษาในปัจจุบันมุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มีความรู้ ควบคู่คุณธรรม จริยธรรม และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ ตามเป้าหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ และนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณภาพ โดยเฉพาะการส่งเสริมทักษะอาชีพ การมีงานทำ และการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีวิต เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันและความพร้อมในการเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมในอนาคต นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานยังให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณธรรมอัตลักษณ์ของผู้เรียน โดยมุ่งส่งเสริมคุณลักษณะด้านความพอเพียง ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริตและจิตสาธารณะ ผ่านการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ ทักษะ และคุณธรรมไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม โรงเรียนอนุบาลบางละมุงเป็นสถานศึกษาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ควบคู่กับการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และทักษะชีวิต โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนตามบริบทของชุมชน

และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้จากประสบการณ์จริง และนำองค์ความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

จากการศึกษาสภาพปัจจุบันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒/๑ โรงเรียนอนุบาลบางละมุง พบว่านักเรียนส่วนหนึ่งยังขาดทักษะอาชีพ ขาดการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และยังขาดความตระหนักในการสร้างรายได้ด้วยตนเอง ขณะเดียวกันนักเรียนจำนวนหนึ่งใช้เวลาว่างส่วนใหญ่กับสื่อออนไลน์และโทรศัพท์มือถือ ส่งผลให้ขาดโอกาสในการพัฒนาทักษะการทำงาน ความคิดสร้างสรรค์ ความอดทน และความรับผิดชอบ ซึ่งเป็นคุณลักษณะสำคัญในการดำรงชีวิตในอนาคต นอกจากนี้ นักเรียนยังมีโอกาสเรียนรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมไทยจากการปฏิบัติจริงค่อนข้างน้อย

จากสภาพปัญหาและศักยภาพของชุมชนดังกล่าว ผู้จัดทำจึงได้พัฒนานวัตกรรม “ดอกบุญแบ่งบาน สร้างงาน สร้างอาชีพ โดยใช้ BLOOM Model” สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒/๑ โรงเรียนอนุบาลบางละมุง โดยนำกิจกรรมการประดิษฐ์เหรียญโปรยทานมาบูรณาการกับการส่งเสริมคุณธรรมอัตลักษณ์ด้านความพอเพียงผ่านกระบวนการเรียนรู้เชิงรุกและการลงมือปฏิบัติจริง เพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะอาชีพ คุณธรรม และความสามารถในการสร้างรายได้ระหว่างเรียน อันจะนำไปสู่การเป็นผู้เรียนที่มีคุณภาพ สามารถพึ่งพาตนเองได้ และดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างยั่งยืน

๑.๒ แนวคิดหลักการสำคัญ

๑. แนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่พระราชทานแก่พสกนิกรชาวไทย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต การพัฒนา และการบริหารจัดการตนเองให้สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม โดยยึดหลักความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดี ภายใต้เงื่อนไขของความรู้และคุณธรรม

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้อธิบายว่า หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางการพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลาง โดยคำนึงถึงความสมดุลทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่มั่นคงและยั่งยืน

สำหรับนวัตกรรม “ดอกบุญแบ่งบาน สร้างงาน สร้างอาชีพ โดยใช้ BLOOM Model” ได้นำมาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการพัฒนานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒/๑ โรงเรียนอนุบาลบางละมุง โดยส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้การประดิษฐ์เหรียญโปรยทานจากภูมิปัญญาท้องถิ่น ฝึกการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า รู้จักวางแผนการทำงาน การคำนวณต้นทุนและผลกำไร ตลอดจนสามารถสร้างรายได้จากผลงานของตนเอง นอกจากนี้ นักเรียนยังได้รับการปลูกฝังคุณธรรมด้านความพอเพียง ความขยัน ความอดทน ความรับผิดชอบ และจิตสาธารณะ ผ่านกระบวนการเรียนรู้และการลงมือปฏิบัติจริง ส่งผลให้นักเรียนสามารถพึ่งพาตนเองได้ มีทักษะอาชีพ และสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมและยั่งยืน

๒. แนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรมอัตลักษณ์ของสถานศึกษา

โรงเรียนอนุบาลบางละมุงกำหนดอัตลักษณ์ของโรงเรียน คือ “ใฝ่เรียนรู้ คู่สืบสานศิลปวัฒนธรรมไทย” โดยมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ควบคู่กับการอนุรักษ์และสืบสานศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นอันดีงามของไทย นอกจากนี้ โรงเรียนยังได้กำหนดคุณธรรมเป้าหมาย คือ “มีวินัย มีความรับผิดชอบ และมีความซื่อสัตย์” เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีคุณภาพ และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ผู้จัดทำจึงได้นำอัตลักษณ์และคุณธรรมเป้าหมายดังกล่าวมาเป็นแนวทางในการออกแบบนวัตกรรม “ดอกบุญเบ่งบาน สร้างงาน สร้างอาชีพ โดยใช้ BLOOM Model” โดยใช้กิจกรรมการประดิษฐ์เหรียญโปรยทานซึ่งเป็นภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยมาเป็นฐานการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒/๑ ได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง เกิดทักษะการเรียนรู้ ทักษะอาชีพ และความภาคภูมิใจในศิลปวัฒนธรรมไทย การดำเนินกิจกรรมยังช่วยปลูกฝังคุณธรรมเป้าหมายของโรงเรียนอย่างชัดเจน คือ นักเรียนมีวินัยในการปฏิบัติงานตามขั้นตอน มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่และชิ้นงานที่ได้รับมอบหมาย และมีความซื่อสัตย์ในการทำงาน การจำหน่ายผลงาน และการบริหารจัดการรายได้ที่เกิดขึ้นจากการประดิษฐ์เหรียญโปรยทาน

ดังนั้น ผู้พัฒนาจึงได้นำแนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรมอัตลักษณ์มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนา BLOOM Model เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ สืบสานศิลปวัฒนธรรมไทย มีวินัย มีความรับผิดชอบ มีความซื่อสัตย์ และสามารถพัฒนาทักษะอาชีพควบคู่กับการสร้างรายได้ระหว่างเรียน อันสอดคล้องกับอัตลักษณ์และเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนอนุบาลบางละมุง

๓.แนวคิดการพัฒนาทักษะอาชีพในสถานศึกษา

การพัฒนาทักษะอาชีพเป็นเป้าหมายสำคัญของการจัดการศึกษาในปัจจุบัน เนื่องจากสังคมโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านเศรษฐกิจ เทคโนโลยี และตลาดแรงงาน ส่งผลให้ผู้เรียนจำเป็นต้องมีความรู้ ความสามารถ และทักษะที่หลากหลาย เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพในอนาคต พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้กำหนดให้การจัดการศึกษามุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ คุณธรรม และทักษะในการดำรงชีวิต สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างเหมาะสม ขณะเดียวกันหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตและการทำงาน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตประจำวันได้

ทักษะอาชีพ หมายถึง ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ที่บุคคลได้รับจากการเรียนรู้และการฝึกปฏิบัติ จนสามารถนำไปใช้ในการผลิตชิ้นงาน การให้บริการ หรือการประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ การส่งเสริมทักษะอาชีพในสถานศึกษาจึงเป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการคิด การวางแผน การแก้ปัญหา และการทำงานร่วมกับผู้อื่น

นอกจากนี้ การส่งเสริมทักษะอาชีพในโรงเรียนยังเป็นการเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนสามารถสร้างรายได้ระหว่างเรียน รู้จักการวางแผนทางการเงิน และมีแนวทางในการประกอบอาชีพในอนาคต อันเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับผู้เรียนตามแนวทางของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับการประดิษฐ์เหรียญโปรยทาน ถือเป็นกิจกรรมที่สามารถพัฒนาทักษะอาชีพได้อย่างหลากหลาย เนื่องจากผู้เรียนจะได้ฝึกทักษะด้านการออกแบบ การประดิษฐ์ การคำนวณต้นทุน การกำหนดราคา การจำหน่ายสินค้า และการบริหารจัดการรายได้ อีกทั้งยังเป็นการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมไทยมาสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจได้อย่างเหมาะสม ผู้จัดทำจึงได้นำกิจกรรมการประดิษฐ์เหรียญโปรยทานซึ่งเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมไทยมาใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาทักษะอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒/๑ นวัตกรรม “ดอกบุญเบ่งบาน สร้างงาน สร้างอาชีพ โดยใช้ BLOOM Model” ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกการวางแผน การทำงานอย่างเป็นระบบ การรับผิดชอบต่อหน้าที่ การสร้างสรรค์ผลงาน และการสร้างรายได้จากความสามารถของตนเอง ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในผลงาน มีทักษะอาชีพที่สามารถนำไปต่อยอดได้ในอนาคต และสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนอนุบาลบางละมุงอย่างเป็นรูปธรรม

๔. แนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้น โดยผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติ คิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ แก้ปัญหา และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองจากประสบการณ์ตรง ขณะที่ครูทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก คอยส่งเสริม สนับสนุน และจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้เชิงรุกมีพื้นฐานมาจากแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองซึ่งเชื่อว่าผู้เรียนสามารถสร้างความรู้จากการลงมือปฏิบัติและการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม โดยผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ได้ดีที่สุดเมื่อได้มีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้อย่างแท้จริง สำหรับการพัฒนาทักษะอาชีพ การจัดการเรียนรู้เชิงรุกถือเป็นแนวทางสำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสถานการณ์จริง ได้ฝึกทักษะการวางแผน การบริหารจัดการ และการตัดสินใจจากประสบการณ์ตรง ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ผู้พัฒนาพบว่า เป็นแนวทางที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนอนุบาลบางละมุงที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ตามอัตลักษณ์ของโรงเรียน “ใฝ่เรียนรู้ คู่สืบสาน ศิลปวัฒนธรรมไทย” โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริงและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ผู้จัดทำจึงได้นำแนวคิด Active Learning มาใช้ในการออกแบบนวัตกรรม “ดอกบุญเบ่งบาน สร้างงาน สร้างอาชีพ โดยใช้ BLOOM Model” ผ่านกิจกรรมการประดิษฐ์เหรียญโปรยทาน ซึ่งเปิดโอกาสให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒/๑ ได้ศึกษา ค้นคว้า ออกแบบ ฝึกปฏิบัติ แก้ไขปัญหา และพัฒนาผลงานด้วยตนเอง รวมทั้งได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้และทำงานร่วมกับเพื่อนในกลุ่ม ควบคู่กับการปลูกฝังคุณธรรมเป้าหมายของโรงเรียน ได้แก่ ความมีวินัย ความรับผิดชอบ และความซื่อสัตย์ ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างรอบด้าน ทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ อันเป็นเป้าหมายสำคัญของนวัตกรรมนี้

๕. ความรู้เกี่ยวกับการประดิษฐ์เหรียญโปรยทาน

เหรียญโปรยทานเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมและประเพณีไทยที่สืบทอดกันมาอย่างยาวนาน โดยนิยมใช้ในงานบวช งานบุญ และพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนา เพื่อเป็นสัญลักษณ์แห่งการให้ การแบ่งปัน และการสร้างกุศล โดยนำเหรียญมาพับหรือประดิษฐ์ร่วมกับบริบับอื่นให้เป็นรูปทรงต่าง ๆ เช่น ดอกไม้ ชุดเครื่องบวช หรือรูปแบบสร้างสรรค์อื่น ๆ ก่อนนำไปโปรยในงานบุญตามประเพณี และการประดิษฐ์เหรียญโปรยทานถือเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สะท้อนถึงความคิดสร้างสรรค์ ความประณีต และความงดงามทางศิลปวัฒนธรรมไทย ซึ่งนอกจากจะมีคุณค่าทางด้านวัฒนธรรมแล้ว ยังสามารถนำมาต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์สร้างรายได้และพัฒนาเป็นอาชีพเสริมได้อีกด้วย

ปัจจุบันเหรียญโปรยทานมีการพัฒนาให้มีรูปแบบที่หลากหลายมากขึ้น ทั้งรูปดอกกุหลาบ ดอกบัว ดอกมะลิ ฝีเสื่อ ปลา นก และรูปแบบประยุกต์อื่น ๆ ที่มีความสวยงามและตรงตามความต้องการของผู้ใช้ ส่งผลให้เหรียญโปรยทานกลายเป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้รับความนิยมและสามารถจำหน่ายสร้างรายได้ในชุมชนได้ นอกจากนี้ การประดิษฐ์เหรียญโปรยทานยังเป็นกิจกรรมที่สามารถบูรณาการกับการเรียนรู้ในหลายกลุ่มสาระ เช่น คณิตศาสตร์ในการคำนวณต้นทุนและกำไร ภาษาไทยในการสื่อสารและนำเสนอผลงาน ศิลปะในการออกแบบผลิตภัณฑ์ และการงานอาชีพในการพัฒนาทักษะอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการเบื้องต้น

จากการศึกษาความรู้เกี่ยวกับการประดิษฐ์เหรียญโปรยทาน ผู้พัฒนาพบว่าเหรียญโปรยทานเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีคุณค่าทั้งด้านศิลปวัฒนธรรม คุณธรรม และการสร้างอาชีพ อีกทั้งยังสอดคล้องกับอัตลักษณ์ของโรงเรียนอนุบาลบางละมุงที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้ “ใฝ่เรียนรู้ คู่สืบสานศิลปวัฒนธรรมไทย”

ผู้จัดทำจึงได้นำการประดิษฐ์เหรียญโปรยทานมาเป็นฐานการเรียนรู้ในนวัตกรรม “ดอกบุญแบ่งบาน สร้างงาน สร้างอาชีพ โดยใช้ BLOOM Model” เพื่อให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒/๑ ได้เรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติจริง ฝึกความคิดสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบ ความมีวินัย และความซื่อสัตย์ ตลอดจนพัฒนาทักษะอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ระหว่างเรียนได้

๒. จุดประสงค์และเป้าหมายของผลงานนวัตกรรม

๒.๑ เพื่อพัฒนาคุณธรรมด้านความพอเพียงและความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒/๑ ผ่านกิจกรรมการประดิษฐ์เหรียญโปรยทานตามกระบวนการ BLOOM Model

๒.๒ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ ทักษะ และความสามารถในการประดิษฐ์เหรียญโปรยทาน สามารถสร้างสรรค์ผลงานและต่อยอดเป็นทักษะอาชีพได้

๒.๓ เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมดอกบุญแบ่งบาน สร้างงาน สร้างอาชีพ โดยใช้ BLOOM Model ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

เป้าหมาย

เป้าหมายเชิงปริมาณ

๑. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒/๑ มีคุณธรรมด้านความพอเพียงและความรับผิดชอบ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๘๐

๒. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒/๑ มีความรู้ ความเข้าใจ ในการประดิษฐ์เหรียญโปรยทาน สามารถสร้างสรรค์ผลงานและต่อยอดเป็นทักษะอาชีพได้

เป้าหมายเชิงคุณภาพ

๑. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒/๑ มีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมดอกบุญแบ่งบาน สร้างงาน สร้างอาชีพ โดยใช้ BLOOM Model

๓. จุดเด่นนวัตกรรม

๓.๑ ส่งเสริมคุณธรรมควบคู่ทักษะอาชีพอย่างเป็นรูปธรรม

นวัตกรรม BLOOM Model มุ่งพัฒนานักเรียนให้มีวินัย ความรับผิดชอบ และความซื่อสัตย์ ผ่านการลงมือปฏิบัติจริงในการประดิษฐ์เหรียญโปรยทาน ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ควบคู่กับการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์อย่างเป็นรูปธรรม

๓.๒ สืบสานศิลปวัฒนธรรมไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่น

การประดิษฐ์เหรียญโปรยทานซึ่งเป็นภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของโรงเรียน “ใฝ่เรียนรู้ คู่สืบสานศิลปวัฒนธรรมไทย” ช่วยให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจและมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย

๓.๓ สร้างงาน สร้างอาชีพ และสร้างรายได้ระหว่างเรียน

นักเรียนสามารถนำทักษะการประดิษฐ์เหรียญโปรยทานไปสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลงาน จำหน่ายสินค้า และสร้างรายได้ระหว่างเรียนได้จริง ส่งผลให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของการทำงาน รู้จักการวางแผนการเงิน และสามารถต่อยอดเป็นอาชีพในอนาคต

พัฒนาผู้เรียนผ่านกระบวนการ BLOOM Model และสอดคล้องกับคุณธรรมเป้าหมายที่ชัดเจน
ดังนี้

BLOOM	ความหมาย	คุณธรรมที่เกิด
B	Blessing สร้างบุญ	จิตอาสา
L	Learning เรียนรู้	ใฝ่เรียนรู้
O	Opportunity สร้างโอกาส	ความรับผิดชอบ
O	Occupation สร้างอาชีพ	ความพอเพียง
M	Merit สร้างกุศล	ความดีงาม

เป็นกระบวนการที่เชื่อมโยงคุณธรรม การเรียนรู้ และการสร้างอาชีพเข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบ

๔. กระบวนผลิตผลงาน หรือขั้นตอนการดำเนินงาน

๔.๑ การออกแบบผลงาน/นวัตกรรม

จากการค้นคว้าทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำมาสร้างรูปแบบที่เหมาะสมเข้ากับสภาพปัญหาของนักเรียน โดยมีวงจรคุณภาพ PDCA เป็นตัวขับเคลื่อน โดยมีการวิเคราะห์ BLOOM Model ดังนี้

ตารางที่ ๑ วิเคราะห์ BLOOM Model

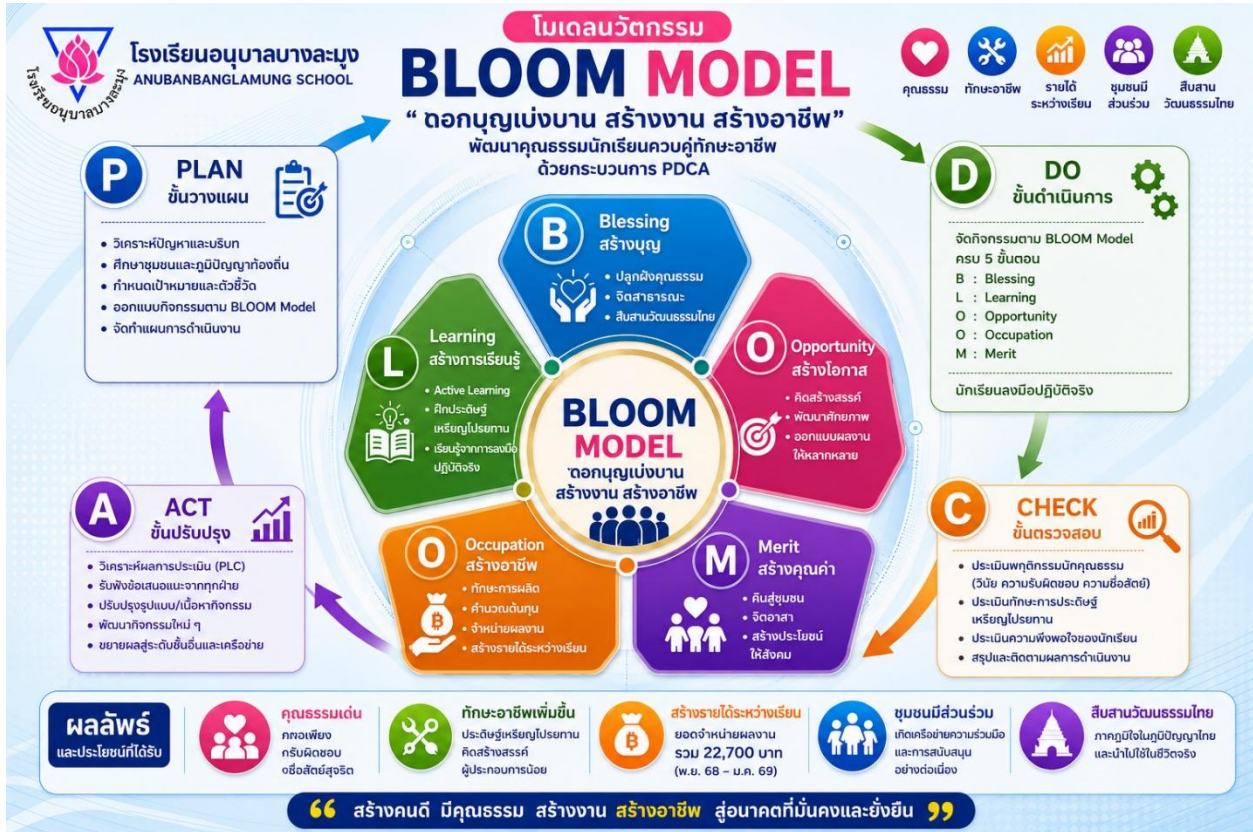
เลขที่	ตัวอักษร	ความหมาย
๑	B : Blessing (สร้างบุญ)	ปลูกฝังคุณธรรมและจิตสาธารณะ
๒	L : Learning (สร้างการเรียนรู้)	สร้างการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง
๓	O : Opportunity (สร้างโอกาส)	สร้างโอกาสในการพัฒนาศักยภาพ
๔	O : Occupation (สร้างอาชีพ)	สร้างอาชีพและรายได้ระหว่างเรียน
๕	M : Merit (สร้างคุณค่า)	สร้างคุณค่าแก่ตนเอง โรงเรียน และชุมชน

นำมาสู่การสร้าง BLOOM Model ที่เหมาะสมกับนักเรียนและสภาพปัญหา ดังแผนภาพข้างต้น

๔.๒ การดำเนินงานตามกิจกรรม

กระบวนการผลิตผลงานและขั้นตอนการดำเนินงานสำหรับนวัตกรรมสร้างสรรค์คนดี เรื่องดอกบุญแบ่งบาน สร้างงาน สร้างอาชีพ โดยใช้ BLOOM Model ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒/๑ ใช้การขับเคลื่อนนวัตกรรมโดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA ตามแผนภาพ ดังนี้

๑. ขั้นวางแผน (Plan)

๑.๑ วิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการ

การดำเนินงานนวัตกรรม “ดอกบุญแบ่งบาน สร้างงาน สร้างอาชีพ โดยใช้ BLOOM Model” เริ่มจากการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒/๑ โรงเรียนอนุบาลบางละมุง พบว่า นักเรียนบางส่วนยังขาดทักษะอาชีพ ขาดการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และยังไม่ตระหนักถึงคุณค่าของการสร้างรายได้ด้วยตนเอง ขณะเดียวกันโรงเรียนมีนโยบายส่งเสริมคุณธรรมเป้าหมาย ได้แก่ ความมีวินัย ความรับผิดชอบ และความซื่อสัตย์ ควบคู่กับการส่งเสริมอัตลักษณ์ของโรงเรียน “ไฟเรียนรู้ คู่สืบสาน ศิลปวัฒนธรรมไทย”

จากการวิเคราะห์บริบทของโรงเรียนและชุมชน พบว่า การประดิษฐ์เหรียญไปรษณีย์เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สามารถนำมาพัฒนาเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ได้ เนื่องจากเป็นกิจกรรมที่ช่วยฝึกสมาธิ ความคิดสร้างสรรค์ ความอดทน และสามารถต่อยอดเป็นอาชีพเสริมสร้างรายได้ให้แก่ นักเรียนได้

๑.๒ กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย

การกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของนวัตกรรม โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

๒.๑ เพื่อพัฒนาคุณธรรมด้านความพอเพียงและความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒/๑ ผ่านกิจกรรมการประดิษฐ์เหรียญไปรษณีย์ตามกระบวนการ BLOOM Model

๒.๒ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ ทักษะ และความสามารถในการประดิษฐ์เหรียญโปรยทาน สามารถสร้างสรรค์ผลงานและต่อยอดเป็นทักษะอาชีพได้

๒.๓ เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมดอกบุญแบ่งบาน สร้างงาน สร้างอาชีพ โดยใช้ BLOOM Model ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ เป้าหมายเชิงปริมาณ

๑. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒/๑ มีคุณธรรมด้านความพอเพียงและความรับผิดชอบ เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๘๐

๒. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒/๑ มีความรู้ ความเข้าใจ ในการประดิษฐ์เหรียญโปรยทาน สามารถสร้างสรรค์ผลงานและต่อยอดเป็นทักษะอาชีพได้

เป้าหมายเชิงคุณภาพ

๑. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒/๑ มีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมดอกบุญแบ่งบาน สร้างงาน สร้างอาชีพ โดยใช้ BLOOM Model

นวัตกรรม "ดอกบุญแบ่งบาน สร้างงาน สร้างอาชีพ โดยใช้ BLOOM Model"

ลำดับ	องค์ประกอบ BLOOM Model	ชื่อกิจกรรม	กิจกรรมการเรียนรู้	คุณธรรม/ทักษะที่เกิดขึ้น
๑	B : Blessing (สร้างบุญ)	รู้จักเหรียญโปรยทาน สืบสาน วัฒนธรรมไทย	ศึกษาความเป็นมา ความสำคัญ และคุณค่าของเหรียญโปรยทาน ผ่านการสืบค้นข้อมูล ชมสื่อ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้	จิตสาธารณะ ความกตัญญู ความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมไทย
๒	L : Learning (สร้างการเรียนรู้)	ฝึกพับเหรียญโปรยทาน พื้นฐาน	เรียนรู้วัสดุ อุปกรณ์ และฝึกประดิษฐ์เหรียญโปรยทาน รูปแบบพื้นฐานจากการลงมือปฏิบัติจริง	สมาธิ ความอดทน ความละเอียด รอบคอบ ทักษะการปฏิบัติงาน
๓	O : Opportunity (สร้างโอกาส)	นักออกแบบเหรียญโปรยทาน สร้างสรรค์	ออกแบบและสร้างสรรค์เหรียญโปรยทานรูปแบบใหม่ พร้อมนำเสนอผลงานและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	ความคิดสร้างสรรค์ การสื่อสาร การทำงานเป็นทีม ความกล้าแสดงออก
๔	O : Occupation (สร้างอาชีพ)	นักธุรกิจน้อยเหรียญโปรยทาน	คำนวณต้นทุน กำหนดราคา ออกแบบบรรจุภัณฑ์ และทดลองจำหน่ายผลงาน	ทักษะอาชีพ การวางแผนทาง การเงิน ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์
๕	M : Merit (สร้างคุณค่า)	ดอกบุญแบ่งบาน สร้างคุณค่าสู่ชุมชน	จัดนิทรรศการเผยแพร่ผลงาน ถ่ายทอดความรู้ให้รุ่นน้องและชุมชน พร้อมนำรายได้ส่วนหนึ่ง ทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์	จิตอาสา ภาวะผู้นำ การเสียสละ การสร้างคุณค่าให้ตนเอง โรงเรียน และชุมชน

๒. ขั้นตอนดำเนินการ (Do)

ผู้จัดทำได้นำนวัตกรรม “ดอกบุญเป่งบาน สร้างงาน สร้างอาชีพ โดยใช้ BLOOM Model” ไปใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒/๑ โรงเรียนอนุบาลบางละมุง โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการลงมือปฏิบัติจริง เพื่อพัฒนาคุณธรรม ทักษะอาชีพ และการสร้างรายได้ระหว่างเรียน ผ่านกระบวนการ BLOOM Model จำนวน ๕ ขั้นตอน ดังนี้

กิจกรรมที่ ๑ รู้จักเหรียญโปรยทาน สืบสานวัฒนธรรมไทย ศึกษาความเป็นมา ความสำคัญ และคุณค่าของเหรียญโปรยทานผ่านการสืบค้นข้อมูล ชมสื่อ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้

กิจกรรมที่ ๒ ฝึกพับเหรียญโปรยทานพื้นฐาน เรียนรู้วัสดุ อุปกรณ์ และฝึกประดิษฐ์เหรียญโปรยทานรูปแบบพื้นฐานจากการลงมือปฏิบัติจริง

กิจกรรมที่ ๓ นักออกแบบเหรียญโปรยทานสร้างสรรค์ ออกแบบและสร้างสรรค์เหรียญโปรยทานรูปแบบใหม่ พร้อมนำเสนอผลงานและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

กิจกรรมที่ ๔ นักรุกกิจน้อยเหรียญโปรยทาน คำนวณต้นทุน กำหนดราคา ออกแบบบรรจุภัณฑ์ และทดลองจำหน่ายผลงาน

ตารางแสดงรายการค่าใช้จ่ายโดยแยกเป็นรายหมวดและยอดรวม

ลำดับ	รายการ	จำนวน	หน่วย	ราคาต่อหน่วย	รวมเงิน (บาท)	หมายเหตุ
๑	ริบบิ้นกากเพชร เบอร์ ๒	๓	ม้วน	๑๖๐.๐๐	๔๘๐.๐๐	
๒	ริบบิ้น เบอร์ ๕	๒	ม้วน	๕๕.๐๐	๑๑๐.๐๐	
๓	ริบบิ้นผ้าตาด	๑	ม้วน	๖๐.๐๐	๖๐.๐๐	
๔	ริบบิ้นอัดลาย หุ่ยยามพระ	๑	ม้วน	๑๑๐.๐๐	๑๑๐.๐๐	
๕	ริบบิ้นลวด	๑	ม้วน	๔๕.๐๐	๔๕.๐๐	
๖	ดินร่วนนาค	๒	ม้วน	๑๑๕.๐๐	๒๓๐.๐๐	
๗	ดินบาตรพระ	๒	ม้วน	๑๒๐.๐๐	๒๔๐.๐๐	
๘	ดินหยัก	๒	ม้วน	๙๐.๐๐	๑๘๐.๐๐	
๙	สังวาลย์ตะวัน	๓	ห่อ	๔๕.๐๐	๑๓๕.๐๐	
๑๐	สังวาลย์เล็กคละสี	๑	ห่อ	๑๒๐.๐๐	๑๒๐.๐๐	
๑๑	กุหลาบอลูมิเนียม	๔	ห่อ	๓๕.๐๐	๑๔๐.๐๐	
๑๒	ลูกปัด	๑๒	ห่อ	๒๐.๐๐	๒๔๐.๐๐	
๑๓	ดอกพิกุล	๒	ห่อ	๓๐.๐๐	๖๐.๐๐	
๑๔	ลวด	๓	ห่อ	๔๕.๐๐	๑๓๕.๐๐	
๑๕	ใบสามแฉก	๑	ห่อ	๕๐.๐๐	๕๐.๐๐	
๑๖	เพชรล้อม	๑	ห่อ	๕๕.๐๐	๕๕.๐๐	
๑๗	ฐานบาตรพระ	๒	ห่อ	๑๐๐.๐๐	๒๐๐.๐๐	
๑๘	ผ้าลูกไม้	๑	เมตร	๔๐.๐๐	๔๐.๐๐	

ลำดับ	รายการ	จำนวน	หน่วย	ราคาต่อหน่วย	รวมเงิน(บาท)	หมายเหตุ
๑๙	เหรียญ	๖๐๐	เหรียญ	๑.๐๐	๖๐๐.๐๐	
๒๐	ปืนกา	๓	อัน	๖๕.๐๐	๑๙๕.๐๐	
๒๑	ใส่ปืนกา	๕	ห่อ	๒๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	
๒๒	เทปใส	๑	ม้วน	๒๐.๐๐	๒๐.๐๐	
๒๓	ถุงแก้วใส่สินค้า	๖	ห่อ	๓๐.๐๐	๑๘๐.๐๐	
๒๔	กล่องใส่สินค้า	๒๐	กล่อง	๑๔.๐๐	๒๘๐.๐๐	
๒๕	กล่องใส่สินค้า (เล็ก)	๕๐	กล่อง	๓.๐๐	๑๕๐.๐๐	
๒๖	โลโก้สินค้า	๖๐๐	ดวง	๐.๒๕	๑๕๐.๐๐	
รวมทั้งสิ้น					๔,๓๐๕.๐๐	

นอกจากนี้คณะผู้จัดทำมีการจัดทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย อย่างเป็นระบบและสรุปค่าใช้จ่ายเป็นรายเดือน

บัญชีสรุปยอดขายประจำเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๘

ลำดับ	รายการ	ราคาต่อหน่วย	จำนวน (ชิ้น)	จำนวนเงิน (บาท)	หมายเหตุ.
๑	บาตรพระ	๑๕	๑๐๐	๑,๕๐๐	
๒	ร่มนาค	๑๒	๕๐	๖๐๐	
๓	ย่ามพระ	๘	๑๐๐	๘๐๐	
๔	กรวยอุปัชฌาย์	๑๒	๕๐	๖๐๐	
๕	พานแว่นฟ้า	๑๒	๕๐	๖๐๐	
๖	ผ้าไตร	๗	๕๐	๓๕๐	
๗	ปืนโต	๑๒	๕๐	๖๐๐	
๘	ตาลปัตร	๑๒	๕๐	๖๐๐	
๙	เสื่อนาค	๘	๕๐	๔๐๐	
๑๐	หมอนนาค	๘	๕๐	๔๐๐	
รวม			๖๐๐	๖,๔๕๐	

บัญชีสรุปลยอดขายประจำเดือนธันวาคม ๒๕๖๘

ลำดับ	รายการ	ราคาต่อหน่วย	จำนวน (ชิ้น)	จำนวนเงิน (บาท)	หมายเหตุ.
๑	บาตรพระ	๑๕	๑๕๐	๒,๒๕๐	
๒	ร่มนาค	๑๒	๔๐	๔๘๐	
๓	ย่ามพระ	๘	๒๐๐	๑,๖๐๐	
๔	กรวยอุปัชฌาย์	๑๒	๒๐	๒๔๐	
๕	พานแว่นฟ้า	๑๒	๓๐	๓๖๐	
๖	ผ้าไตร	๗	๑๕๐	๑,๐๕๐	
๗	ปิ่นโต	๑๒	๒๐	๒๔๐	
๘	ตาลปัตร	๑๒	๒๐	๒๔๐	
๙	เสื่อนาค	๘	๗๐	๕๖๐	
๑๐	หมอนนาค	๘	๗๐	๕๖๐	
รวม			๗๗๐	๗,๕๘๐	

บัญชีสรุปลยอดขายประจำเดือนมกราคม ๒๕๖๙

ลำดับ	รายการ	ราคาต่อหน่วย	จำนวน (ชิ้น)	จำนวนเงิน (บาท)	หมายเหตุ.
๑	บาตรพระ	๑๕	๑๕๐	๒,๒๕๐	
๒	ร่มนาค	๑๒	๖๐	๗๒๐	
๓	ย่ามพระ	๘	๒๕๐	๑,๖๐๐	
๔	กรวยอุปัชฌาย์	๑๒	๓๐	๓๖๐	
๕	พานแว่นฟ้า	๑๒	๒๐	๒๔๐	
๖	ผ้าไตร	๗	๑๐๐	๗๐๐	
๗	ปิ่นโต	๑๒	๓๐	๓๖๐	
๘	ตาลปัตร	๑๒	๓๐	๓๖๐	
๙	เสื่อนาค	๘	๑๓๐	๑,๐๔๐	
๑๐	หมอนนาค	๘	๘๐	๖๔๐	
รวม			๘๘๐	๘,๖๗๐	

บัญชีสรุปรายยอดขายตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๘ ถึงเดือนมกราคม ๒๕๖๙

ลำดับ	รายการ	ราคาต่อหน่วย	จำนวน (ชิ้น)	จำนวนเงิน (บาท)	หมายเหตุ
๑	บาตรพระ	๑๕	๔๐๐	๖,๐๐๐	
๒	ร่มนาค	๑๒	๑๕๐	๑,๘๐๐	
๓	ย่ามพระ	๘	๕๕๐	๔,๔๐๐	
๔	กรวยอุปัชฌาย์	๑๒	๑๐๐	๑,๒๐๐	
๕	พานแว่นฟ้า	๑๒	๑๐๐	๑,๒๐๐	
๖	ผ้าไตร	๗	๓๐๐	๒,๑๐๐	
๗	ปิ่นโต	๑๒	๑๐๐	๑,๒๐๐	
๘	ตาลปัตร	๑๒	๑๐๐	๑,๒๐๐	
๙	เสื่อนาค	๘	๒๕๐	๒,๐๐๐	
๑๐	หมอนนาค	๘	๒๐๐	๑,๖๐๐	
รวม			๒,๒๕๐	๒๒,๗๐๐	

ผลิตภัณฑ์ที่ได้ขายให้กับผู้ประกอบการชุมชน และเกิดเป็นรายได้เสริม

กิจกรรมที่ ๕ ดอกบุญเบ่งบาน สร้างคุณค่าสู่ชุมชน จัดนิทรรศการเผยแพร่ผลงาน ถ่ายทอดความรู้ให้รุ่นน้อง และชุมชน พร้อมนำรายได้ส่วนหนึ่งทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์

ผลจากการดำเนินกิจกรรมตาม BLOOM Model ทำให้นักเรียนเกิดการพัฒนาทั้งด้านคุณธรรม ความรู้ ทักษะอาชีพ และทักษะชีวิต โดยมีคุณลักษณะตามเป้าหมายของโรงเรียน ได้แก่ ความพอเพียง มีวินัย มีความรับผิดชอบ และมีความซื่อสัตย์ ควบคู่กับการสร้างรายได้ระหว่างเรียน

๓. ขั้นตรวจสอบ (Check)

ภายหลังการดำเนินกิจกรรมตาม BLOOM Model ผู้พัฒนาได้ดำเนินการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อศึกษาความสำเร็จของนวัตกรรม “ดอกบุญเบ่งบาน สร้างงาน สร้างอาชีพ” โดยมุ่งประเมินผลทั้งด้านคุณธรรม ทักษะอาชีพ และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ดังนี้

๓.๑ ประเมินพฤติกรรมด้านวินัย ความรับผิดชอบ และความซื่อสัตย์

ใช้แบบสังเกตพฤติกรรมและแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อติดตามการเปลี่ยนแปลงด้านคุณธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒/๑ ในด้านความมีวินัย ความรับผิดชอบ และความซื่อสัตย์ ทั้งในระหว่างการเข้าร่วมกิจกรรม การปฏิบัติงานกลุ่ม การส่งงานตรงเวลา การดูแลวัสดุอุปกรณ์ และการดำเนินงานด้านการจำหน่ายผลงาน เพื่อสะท้อนพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจริงจากการเข้าร่วมกิจกรรมตาม BLOOM Model

๓.๒ ประเมินทักษะการประดิษฐ์เหรียญโปรยทาน

ประเมินผลงานและกระบวนการทำงานของนักเรียน โดยพิจารณาจากความถูกต้องของขั้นตอน ความประณีต ความสวยงาม ความคิดสร้างสรรค์ และความสามารถในการพัฒนารูปแบบเหรียญโปรยทานให้มีความหลากหลาย ตลอดจนความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นและการแก้ไขปัญหาระหว่างปฏิบัติงาน

๓.๓ ประเมินความพึงพอใจของนักเรียน

จัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมตาม BLOOM Model ในด้านเนื้อหา กระบวนการจัดกิจกรรม ประโยชน์ที่ได้รับ และการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อนำข้อมูลมาสะท้อนความคิดเห็น ความรู้สึก และข้อเสนอแนะของผู้เรียนต่อการดำเนินงานนวัตกรรม

๓.๔ สรุปรายได้และผลสำเร็จของกิจกรรม

รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนผลงานที่ผลิตได้ รายได้จากการจำหน่ายเหรียญโปรยทาน และผลสำเร็จที่เกิดขึ้นจากการดำเนินกิจกรรม เพื่อติดตามผลการพัฒนาทักษะอาชีพและการสร้างรายได้ระหว่างเรียนของนักเรียน รวมทั้งประเมินความสามารถในการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้จริง

๓.๕ วิเคราะห์ข้อมูลและเปรียบเทียบผลการดำเนินงาน

นำข้อมูลที่ได้จากการประเมินทุกด้านมาวิเคราะห์และเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ เพื่อพิจารณาระดับความสำเร็จของนวัตกรรม พร้อมทั้งสรุปจุดเด่น ปัญหา อุปสรรค และแนวทางพัฒนาในรอบการดำเนินงานต่อไป

ผลการตรวจสอบและประเมินผลพบว่า นักเรียนมีพัฒนาการด้านคุณธรรม ได้แก่ ความมีวินัย ความรับผิดชอบ และความซื่อสัตย์ อยู่ในระดับที่ดีขึ้น มีทักษะการประดิษฐ์เหรียญโปรยทานและทักษะอาชีพเพิ่มขึ้น สามารถสร้างผลงานที่มีคุณภาพและสร้างรายได้ระหว่างเรียนได้จริง ส่งผลให้บรรลุตามเป้าหมายของนวัตกรรม และสอดคล้องกับอัตลักษณ์ของโรงเรียนอนุบาลบางละมุง “ใฝ่เรียนรู้ คู่สืบสานศิลปวัฒนธรรมไทย” อย่างเป็นรูปธรรม

๔. ขั้นปรับปรุง (Act)

๔.๑ วิเคราะห์ผลการประเมินและหาแนวทางพัฒนา

- จัดประชุมครู (PLC) เพื่อวิเคราะห์จุดที่ควรพัฒนาของนวัตกรรม
- รับฟังข้อเสนอแนะจากนักเรียน ครู และผู้ปกครอง

๔.๒ ปรับปรุงนวัตกรรมและกิจกรรม

- ปรับปรุงรูปแบบและเนื้อหาของให้น่าสนใจยิ่งขึ้น
- พัฒนากิจกรรมใหม่ๆ ที่สอดคล้องกับ BLOOM Model และความสนใจของนักเรียน

๔.๓ ขยายผลการใช้นวัตกรรม

- จัดอบรมครูในระดับชั้นอื่นๆ เพื่อขยายการใช้นวัตกรรม
- สร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างห้องเรียนและโรงเรียน

๕. ผลการดำเนินการ/ผลสัมฤทธิ์/ประโยชน์ที่ได้รับ

๕.๑ ผลการดำเนินการตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย

- เพื่อปลูกฝังคุณธรรมด้านความพอเพียง ความรับผิดชอบ ให้กับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่

๒/๑ พบว่า

ตารางเปรียบเทียบคะแนนแบบสังเกตพฤติกรรมด้านความรับผิดชอบของนักเรียนก่อนและหลังการใช้ นวัตกรรม

การทดสอบ	จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	t	P-Value
ก่อนจัดกิจกรรม	๓๑	๒๔	๑๖.๔๓	๒.๐๙	-๑๒.๓๔	๐.๐๐๐*
หลังจัดกิจกรรม	๓๑	๒๔	๒๐.๖๙	๑.๔๘		

จากตาราง คะแนนแบบสังเกตพฤติกรรมด้านความพอเพียงและความรับผิดชอบ ของนักเรียนก่อนการดำเนินกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๑๖.๔๓ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๒.๐๙ คะแนนแบบสังเกตพฤติกรรมด้านความรับผิดชอบหลังการดำเนินกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๒๐.๖๙ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๑.๔๘ และค่า t-test เท่ากับ -๑๒.๓๔ แสดงให้เห็นว่า การจัดกิจกรรม เพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมด้านความรับผิดชอบต่อให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒/๑ ประสบความสำเร็จ โดยเห็นได้จากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕ ซึ่งตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

๒. ผลการเปรียบเทียบคะแนนแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน นวัตกรรม "ดอกบุญแบ่งบาน สร้างงาน สร้างอาชีพ โดยใช้ BLOOM Model"

การทดสอบ	จำนวน (N)	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	ร้อยละ
ก่อนเรียน (Pre-test)	๓๑	๑๐	๕.๙๔	๑.๑๒	๕๙.๓๕
หลังเรียน (Post-test)	๓๑	๑๐	๘.๘๗	๐.๗๖	๘๘.๗๑
ผลต่าง	๓๑	๑๐	๒.๙๓	๐.๓๖	๒๙.๓๖

สรุปผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

รายการ	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ	ระดับคุณภาพ
ก่อนเรียน	๑๐	๕.๙๔	๕๙.๓๕	ปานกลาง
หลังเรียน	๑๐	๘.๘๗	๘๘.๗๑	ดีเยี่ยม
ความก้าวหน้า	-	๒.๙๓	๒๙.๓๖	เพิ่มขึ้น

จากตาราง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒/๑ จำนวน ๓๑ คน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเข้าร่วมกิจกรรม "ดอกบุญแบ่งบาน สร้างงาน สร้างอาชีพ โดยใช้ BLOOM Model" สูงกว่าก่อนเรียนอย่างชัดเจน โดยคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจาก ๕.๙๔ คะแนน เป็น ๘.๘๗ คะแนน คิดเป็นความก้าวหน้า ๒๙.๓๖% แสดงให้เห็นว่า นวัตกรรมสามารถพัฒนาความรู้และทักษะอาชีพของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมดอกบุญแบ่งบาน สร้างงาน สร้างอาชีพ โดยใช้ BLOOM Model ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
 ตารางวิเคราะห์ความพึงพอใจ

ข้อที่	รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
๑	กิจกรรมมีความน่าสนใจและเหมาะสมกับวัยของนักเรียน	๔.๗๔	๐.๔๔	มากที่สุด
๒	เนื้อหาและขั้นตอนการเรียนรู้เข้าใจง่าย	๔.๗๑	๐.๔๖	มากที่สุด
๓	กิจกรรมช่วยให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ	๔.๘๑	๐.๔๐	มากที่สุด
๔	กิจกรรมช่วยพัฒนาทักษะการประดิษฐ์เหรียญไปรยทาน	๔.๘๗	๐.๓๔	มากที่สุด
๕	กิจกรรมช่วยปลูกฝังคุณธรรมด้านความพอเพียง	๔.๘๔	๐.๓๗	มากที่สุด

ข้อที่	รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
๖	กิจกรรมช่วยส่งเสริมความรับผิดชอบในการทำงาน	๔.๗๗	๐.๔๒	มากที่สุด
๗	กิจกรรมช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และการแก้ปัญหา	๔.๗๔	๐.๔๔	มากที่สุด
๘	นักเรียนสามารถนำความรู้ไปใช้สร้างรายได้หรือประกอบอาชีพได้	๔.๙๐	๐.๓๐	มากที่สุด
๙	นักเรียนมีความสุขและภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง	๔.๘๗	๐.๓๔	มากที่สุด
๑๐	โดยภาพรวมมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมตาม BLOOM Model	๔.๙๔	๐.๒๔	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	ภาพรวมทั้งหมด	๔.๘๒	๐.๓๘	มากที่สุด

จากตารางพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒/๑ จำนวน ๓๑ คน มีความพึงพอใจต่อกิจกรรม "ดอกบุญเบ่งบาน สร้างงาน สร้างอาชีพ โดยใช้ BLOOM Model" โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = ๔.๘๒$, S.D. = ๐.๓๘) แสดงให้เห็นว่านวัตกรรมสามารถส่งเสริมทักษะอาชีพ คุณธรรมด้านความพอเพียง ความรับผิดชอบ และการสร้างรายได้ระหว่างเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๖. ปัจจัยความสำเร็จ

ความสำเร็จของนวัตกรรม “ดอกบุญเบ่งบาน สร้างงาน สร้างอาชีพ โดยใช้ BLOOM Model” เกิดจากความร่วมมือของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ทั้งด้านคุณธรรม ทักษะอาชีพ และการสืบสานศิลปวัฒนธรรมไทย โดยมีปัจจัยสำคัญ ดังนี้

๑. การบริหารจัดการของสถานศึกษา

โรงเรียนอนุบาลบางละมุงให้การสนับสนุนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ทั้งด้านนโยบาย งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ และการสร้างโอกาสให้นักเรียนได้แสดงศักยภาพ ส่งผลให้การดำเนินกิจกรรมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

๒. ความมุ่งมั่นและการเป็นผู้อำนวยความสะดวกของครู

ครูผู้รับผิดชอบและคณะครูมีบทบาทสำคัญในการออกแบบกิจกรรม จัดกระบวนการเรียนรู้ตาม BLOOM Model ให้คำปรึกษา ติดตาม และประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข และพัฒนาศักยภาพได้อย่างเต็มที่

๓. ความร่วมมือและความตั้งใจของนักเรียน

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒/๑ให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรม มีความตั้งใจในการฝึกปฏิบัติ พัฒนาผลงาน และเรียนรู้จากประสบการณ์จริง จนสามารถสร้างผลงานที่มีคุณภาพ พัฒนาคุณธรรม และสร้างรายได้จากทักษะที่ตนเองมี

๔. การสนับสนุนจากผู้ปกครอง

ผู้ปกครองให้การสนับสนุนทั้งด้านกำลังใจ เวลา วัสดุอุปกรณ์ และการส่งเสริมให้นักเรียนนำความรู้ไปฝึกฝนต่อที่บ้าน รวมทั้งสนับสนุนการจำหน่ายผลงานและการต่อยอดอาชีพ ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

๕. การมีส่วนร่วมของชุมชนและภาคีเครือข่าย

ชุมชนและภาคีเครือข่ายเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญในการถ่ายทอดองค์ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และสนับสนุนการเผยแพร่ผลงานของนักเรียน ทำให้นักเรียนเห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมไทยและสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้จริง

๗. บทเรียนที่ได้รับ (Lesson Learned)

๑. การเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริงช่วยพัฒนาคุณธรรมและทักษะอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ การให้นักเรียนได้ฝึกประดิษฐ์เหรียญโปรยทานด้วยตนเอง ทำให้เกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ส่งผลให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ มีวินัย มีความอดทน และสามารถพัฒนาทักษะอาชีพควบคู่กับการพัฒนาคุณธรรมได้อย่างเป็นรูปธรรม

๒. การบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการจัดการเรียนรู้ช่วยสร้างคุณค่าและความภาคภูมิใจให้ผู้เรียน การประดิษฐ์เหรียญโปรยทานซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของศิลปวัฒนธรรมไทยมาใช้ในการจัดกิจกรรม ทำให้นักเรียนเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่น เกิดความภาคภูมิใจในการสืบสานวัฒนธรรมไทย และตระหนักถึงบทบาทของตนในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม

๓. การสร้างโอกาสให้นักเรียนได้คิด สร้างสรรค์ และจำหน่ายผลงาน ช่วยพัฒนาทักษะชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑

เมื่อนักเรียนมีโอกาสออกแบบผลงาน วางแผนการผลิต คำนวณต้นทุน และจำหน่ายผลงานด้วยตนเอง ทำให้เกิดทักษะการคิดสร้างสรรค์ การสื่อสาร การทำงานร่วมกับผู้อื่น การแก้ปัญหา และทักษะการเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้

๔. ความร่วมมือของโรงเรียน ครู นักเรียน และผู้ปกครอง เป็นปัจจัยสำคัญสู่ความสำเร็จ

การดำเนินนวัตกรรมจะประสบความสำเร็จได้เมื่อทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการสนับสนุนและส่งเสริมผู้เรียน ทั้งด้านการเรียนรู้ การฝึกปฏิบัติ และการต่อยอดผลงาน ทำให้เกิดการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้านและยั่งยืน

๘. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

๘.๑ การเผยแพร่

๘.๑.๑ นำเสนอผลการพัฒนาคุณธรรมนักเรียนโดยใช้นวัตกรรมในโอกาสประชุมประจำเดือนของคณะครูและบุคลากรภายในโรงเรียน

เผยแพร่ผ่านการประชุมของโรงเรียน

๘.๑.๒ นำเสนอผลการพัฒนาคุณธรรมในโอกาสที่โรงเรียนต่าง ๆ เข้าศึกษาดูงานที่โรงเรียนอนุบาล
บางละมุง

เผยแพร่ผ่านการศึกษาดูงานจากโรงเรียนต่าง ๆ

๘.๑.๓ เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์โรงเรียนอนุบาลบางละมุง

https://anubanbanglamung.ac.th/news-detail_๖๔๔๕_๑๘๕๕๔๖

๘.๒ การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

รางวัลชนะเลิศ การประกวดโครงงานอาชีพ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓ งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่ ๗๓ ปีการศึกษา ๒๕๖๘

ลำดับ	โรงเรียน	คะแนน	อันดับ	เหรียญ
1	อนุบาลบางละมุง (บางละมุง1)	96.00	ชนะเลิศ	เหรียญทอง
2	ชุมชนบ้านช่องแสมสาร (สศททบ2)	93.00	รองชนะเลิศ อันดับ 1	เหรียญทอง
3	วัดมโนรมย์ (ศรีราชา1)	91.00	รองชนะเลิศ อันดับ 2	เหรียญทอง
4	วัดโปไทราม (อิสลามนคราวิทยา) [ศรีราชา]	89.00	4	เหรียญทอง
5	บ้านหุบบอน (ศรีราชา2)	83.00	5	เหรียญทอง
6	วัดบุญสัมพันธ์ (บางละมุง3)	77.00	6	เหรียญเงิน
7	วัดสุทธาวาส (บางละมุง3)	75.00	7	เหรียญเงิน
8	บ้านโป่งสะแก (บางละมุง2)	65.00	8	เหรียญทองแดง
9	อนุบาลบ้านบางพระ (เงินนาวิกานุสรณ์ศรีราชา) [ศรีราชา]	64.00	9	เหรียญทองแดง

ได้รางวัลระดับ ดีมาก การประกวดนวัตกรรมสร้างคนดี ด้านการจัดการเรียนการสอน ประจำปี
งบประมาณ ๒๕๖๘ ระดับเขตพื้นที่การศึกษา สพป.ชลบุรี เขต ๓

๙. เงื่อนไขความสำเร็จ

ข้อสังเกตข้อเสนอแนะในการนำนวัตกรรมไปใช้

- ๑) ผู้บริหาร ให้การสนับสนุน ส่งเสริมด้านงบประมาณและให้กำลังใจอย่างเต็มที่
- ๒) ครูทุกคนให้ความร่วมมือ ร่วมใจอย่างเต็มที่และเต็มใจ
- ๓) นักเรียนให้ความร่วมมือ และมีความพร้อมในการจัดกิจกรรม
- ๔) ผู้ปกครอง ชุมชน ชื่นชมยินดีและพึงพอใจ พร้อมให้การสนับสนุนกิจกรรมอย่างดียิ่ง

ลงชื่อ.....ผู้ส่งผลงาน

(นายสรารุช ไชยมูล)

ตำแหน่ง ครูโรงเรียนอนุบาลบางละมุง

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๖๐). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐)*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๖๖). *นโยบายและจุดเน้นการจัดการศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๖๗*. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- โรงเรียนอนุบาลบางละมุง. (๒๕๖๘). *แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนอนุบาลบางละมุง พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐*. ชลบุรี: โรงเรียนอนุบาลบางละมุง.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (๒๕๖๔). *แนวทางการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.* กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (๒๕๖๕). *คู่มือการดำเนินงานโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.* กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (๒๕๖๐). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙*. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.
- Bloom, B. S. (๑๙๕๖). *Taxonomy of Educational Objectives: The Classification of Educational Goals Handbook I: Cognitive Domain*. New York: David McKay Company.
- Deming, W. E. (๑๙๘๖). *Out of the Crisis*. Cambridge, MA: Massachusetts Institute of Technology.
- Kolb, D. A. (๑๙๘๔). *Experiential Learning: Experience as the Source of Learning and Development*. New Jersey: Prentice Hall.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต). (๒๕๕๙). *พุทธธรรม ฉบับปรับขยาย*. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิการศึกษาเพื่อสันติภาพ.
- สุมน อมรวิวัฒน์. (๒๕๕๓). *การเรียนรู้ตามแนวพุทธศาสตร์*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.